

LUCAN YOUTHREACH KESKUS

Academia programmi raames külastasime Lucan Youtreach keskust, mis on mõeldud koolist väljalangenud noortele. Käisime seal koos Islandi, Taani ja Suur-Britannia kolleegidega. Seega saime teada, et ka nende maade esindajate jaoks oli selline õppesüsteem uus.

Lucan Youtreach keskuses võttis meid vastu Shay Brady. Ta on selle maja juht, karjäärinõustaja ja ka paljude teiste asjade eest vastutaja. Oli aru saada, et ta oli väga pühendunud oma asutusele ja õpilastele.

Lucan Youtreachis õpib sel aastal 35 õpilast, nad on koolidest väljalangenud noored. Nad on seal vanuses 15 – 18 aastat. Poisse ja tüdrukuid on võrdselt. Nad elavad keskusest kuni 25 miili raadiuses oma kodudes.

Põhjustena, miks nad koolist välja langesid on:

1. pikka aega koolist puudunud
2. on olnud nõ sõnakuulmatud
3. on palutud koolist lahkuda, kuna nad on olnud teiste poolt tagakiusatud
4. kehva õppeedukus

Nende inglise keele ja matemaatika teadmised on väga nõrgad. Mõned neist on peaaegu kirjaoskamatud. Meile näidati ka nende inglise keele ja matemaatika töid ja peab ütlema, et nõ algklassi tase oli nende jaoks raske. Lucan Youtreach keskuses õpetatakse neid väikestes gruppides ja enamasti nende teadmised paranevad. Koduseid töid neile teha ei anta. Huvitava märkusena tooksin välja, et kui küsisime õpetaja Mary käest, kes seal keskuses annab nii inglise keelt, matemaatikat kui ka ujumist, et kuidas saab nii olla, et õpilane käib 7 aastat koolis ja ta ei oska lugeda. Siis vastuseks kuulsime, et see on sellepärast, et enam ei saa lapsi koolis füüsiliselt karistada ja sellepärast lapsed ei õpi.

Kuidas näeb välja õppetöö?

Noored käivad keskuses esmaspäevast reedeni. Esmaspäevast neljapäevani on nad keskuses kella 9- 16 ja reedeti kella 9- 13. Nad tegelevad seal lisaks inglise keele ja matemaatika õppimisele ka arvutiõppega, käsitööga, puutööga, spordiga, muusikaga, *cateringi* ja suhtlemisoskuste omandamisega.

Õppimine toimub väikestes gruppides. Õpetaja arvestab iga noore teadmiste taset ja ülessanded antakse vastavalt sellele. Puutöö ja käsitöö tundides peavad nad alati alustatud töö lõpuni viima. Pooleli ei tohi asja/eset jätta. Käsitöö tunnis peab õpilane lisaks eseme valmistamisele tegema mapi töökäigust. Käisime ise ühes käsitöö tunnis, seal valmistas üks poiss hea meelega patja. Puutöös olid õpilased valmistanud riuleid, kaste jm.

Arvutiõpetaja rääkis, et selles aines on kindel programm, mille õpilane peab omandama ja iga üks saab endale sobiva tempo valida. Küsisin õpetajalt, et kas tal on tunnis korra hoidmisega probleeme, ta vastas, et ei. Näitas ühe poisi poole, et vaata, tema tahab täna tunnis laulda ja las ta siis laulab, ega see meid ei sega. Homme ta istub arvatavasti vaikselt siin tunnis. Arvutiõppe tunnis ei paranda õpetaja tehtud töödes kirjavigu, sest see ei ole primaarne, tähtis on arvutikasutamisoskus.

Cateringi õppimisel toimetavad noored keskuse köögis. Nad valmistavad päevas 2 toidukorda: kerge oote ja lõunasöögi. Sel päeval kui meie keskust külastasime, olid noored valmistanud saiakesed ja lõunaks tegid nad purgisuppi. Neilt nõutakse puhtuse pidamist, aga seda peab neile pidevalt meelde tuletama.

Muusikas tegeldakse põhiliselt laulmisega. Meil oli hea võimalus näha ja kuulda nende keskuse noori samal õhtul laulmas *National Concert Hallis*, kus toimus Dublini maakonna koolide kontsert. Noored esinesid seal arglikult, aga kindlasti oli see nende jaoks suur väljakutse esineda nii suures saalis ja paljude inimeste ees.

Suhtlemisoskuste õpetaja seletas meile, et tema püüab noori panna mõtlema oma käitumise üle. Vastas, et vaevaliselt see läheb, aga alla ta ka ei anna. Sama õpetaja viib keskuses läbi ka juuksurikoolitust.

Keskuse juhataja rääkis, et paar aastat tagasi olid neil tõeliselt rasked noored. Nad ei suutnud konsentreeruda õppimisele. Õpetajad märkasid, et neid huvitab vaid muusika ja lauatenis. Lubatigi siis noortel vaid nende aladega tegeleda mõnda aega. Õpilaste lauateniseoskus paranes märgatavalt, aga sellega koos ka oskus fokuseerida oma tähelepanu. Peagi saadi tänu fokuseerimisoskuse paranemisele õppima hakata ka muid aineid. See seik näitab, et Youthreach keskused on paindlikud ja katsetakse erinevaid variante noorte huvi tõstmiseks õppimise vastu.

Lucan Youthreachis käivad noored elavad oma kodudes ja sõidavad iga päev keskusesse. Sealsed tingimused on pigem kehvad kui head. Maja on 50 aastat vana ja remonti pole seal ammu tehtud.

Keskuses olles ei tohi õpilased kasutada alkoholi ja narkootikume. Keskuses ei tohi kasutada füüsilist vägivalda, ka sõnadega ei tohi teistele haiget teha. Juhul, kui nad reegleid rikuvad, saadetakse nad koju. Samas vastas keskuse juht, et nemad ei võta endale vastutust selle eest, et mida teeb noor pärast õppeaega keskuselt väljas. Kogu keskuse õhkkond oli rahulik, keegi ei jooksnud ega teinud kõva häält. Kui õpilane keskuselt midagi ära lõhub, siis peab ta ise selle kinni maksma.

Karjäärinõustamise kohta rääkis asutuse juht Shay Brady, kes töötab keskuselt ka karjäärinõustajana, et eraldi vastuvõtuga tal ei ole. Noored saavad alati ta poole pöörduda ja siis leitakse aeg vestluseks. Keskuse eesmärk karjäärivaldkonnas on, et noored püsiksid keskuselt, omandaksid uusi teadmisi ja töötegemise oskusi. See aitab neil tulevikus leida töökohta. Arvutitunnis õpitakse koostama CV. Suhtlemisoskuste tunnis õpitakse end väljendama. Kõik see kokku ongi karjäärinõustamine, mida kogu personal oma igapäevases töös teeb.

Nüüd võib teil tekkida küsimus, et mis on siis see stiimul, mille pärast noored seal keskuselt käivad. Vastuseks on raha, nad saavad seal käimise eest raha:

15-16 aastased saavad nädalas 75 eurot

17 aastased saavad nädalas 89 eurot

18 aastased saavad nädalas 158 eurot

Lucan Youtreach on ise teinud korralduse, et kui õpilane hilineb hommikul üle 15 minuti, siis jääb ta ilma poole päeva rahast. Nad saavad igal nädalal kätte oma nädala

Anu Ehrpais
Dublin, 12-16 märts 2007

tasu. Küsisime juhataja käest, kui paljud õpilased siin raha pärast käivad. Ta vastas, et üks poiss on talle öelnud, et tema käib siin vaid raha pärast.

Youtreachis käik oli väga õpetlik. Me nägime seal palju positiivset kui mõtlemisainet, et kas meil tasuks kõikke samamoodi teha. Näiteks noortele raha maksmine selle eest, et nad seal käivad. Arvatavasti loobuksid Eestis noored veelgi kergekäelisemalt koolis käimisest, kui nad saaksid teises kohas käies selle eest raha.